

**Wymagania edukacyjne z wiedzy o kulturze
dla klas 1a, 1Ti, 1Tl
w roku szkolnym 2017/2018**

Uczeń na ocenę dostateczną:

- rozumie złożoność pojęcia „kultura”
- umie odróżnić wytwory kultury od innych efektów działalności człowieka
- zna reprezentatywne dzieła różnych dziedzin i epok kultury narodowej oraz światowej
- potrafi wymienić najwybitniejszych artystów danej dziedziny i epoki oraz ich wybrane osiągnięcia (dzieła)
- umie powiązać konkretne dzieło sztuki z epoką i stylem
- zna i potrafi zastosować kryteria oceny dzieła sztuki
- zna podstawowe elementy tworzywa oraz „języka” poszczególnych sztuk – malarstwa, rzeźby, architektury, muzyki, teatru, filmu
- potrafi wskazać zalety i wady współczesnej kultury popularnej
- potrafi świadomie wybierać wartościowe teksty kultury
- rozumie znaczenie telewizji oraz Internetu dla współczesnej kultury
- zna wybitne dzieła i zabytki kultury polskiej
- posiada umiejętność charakteryzowania dzieł sztuki z zastosowaniem podstawowej terminologii z zakresu danej dziedziny
- zna główne zasady prawa autorskiego i dostrzega przejawy ich łamania
- rozumie potrzebę szanowania dziedzictwa kultury i zna elementarne zasady ochrony dóbr kultury
- umie dostrzegać walory kultury własnego regionu i prezentować je innym
- uczestniczy (przynajmniej 1 raz) w wyjeździe o charakterze kulturowym proponowanym przez nauczyciela (teatr, opera, filharmonia)
- zalicza wszystkie sprawdziany (w czasie wyznaczonym, bądź – w przypadku nieobecności – w terminie dodatkowym, nie później niż do 2 tygodni)

Uczeń na ocenę dobrą:

j.w. i poza tym:

- umie rozpoznać dzieła reprezentujące najpopularniejsze gatunki i konwencje w każdej ze sztuk
- rozumie specyfikę funkcjonowania poszczególnych dziedzin sztuki w dobie rozwoju środków masowego przekazu
- umie scharakteryzować różnice między poszczególnymi dziedzinami sztuki pod kątem uwarunkowań i okoliczności tworzenia oraz odbioru
- potrafi powiązać tendencje w sztuce z uwarunkowaniami historycznymi i społecznymi
- umie dostrzec w tekstach współczesnej kultury popularnej elementy służące manipulacji odbiorcą
- wykazuje się samodzielnością oraz aktywnością w korzystaniu z dóbr kultury, które oferuje m.in. Kraków

Uczeń na ocenę bardzo dobrą:

j.w. i poza tym:

- rozumie pojęcia: kultura narodowa, kultura regionalna, kultura wysoka, kultura niska, kultura elitarna, kultura masowa, kultura popularna, dzieło sztuki, arcydzieło, kicz – i potrafi się nimi posługiwać, opisując zjawiska kultury
- umie wyróżnić dzieła sztuki spośród innych wytworów kultury

- potrafi samodzielnie znajdować informacje i poszerzać wiedzę na temat epok, stylów, nurtów, konwencji, gatunków oraz zjawisk zachodzących w kulturze
- potrafi analizować i interpretować dzieła sztuki, stosując odpowiednią terminologię oraz oceniać je według odpowiednich kryteriów
- potrafi analizować zjawiska zachodzące w kulturze i dostrzegać w nich pewne prawidłowości
- umie powiązać konkretne dzieło sztuki z odpowiednim nurtem, konwencją, gatunkiem
- umie przeprowadzić analizę porównawczą dzieł sztuki należących do tej samej kategorii, ale pochodzących z odmiennych epok historycznych
- umie wskazywać wspólne cechy dzieł z zakresu różnych sztuk reprezentujących tę samą epokę, styl czy kierunek
- umie charakteryzować wybrane zjawiska z pogranicza różnych dziedzin kultury i sztuki (happening, performance, muzyka filmowa, teatr telewizji, adaptacje filmowe dzieł literackich itp.)
- orientuje się w nowych trendach artystycznych w zakresie wybranych dziedzin sztuki
- umie sporządzać podstawową dokumentację dóbr kultury i zabytków sztuki swojego regionu
- orientuje się w działalności instytucji organizujących życie kulturalne regionu